

PASTÝŘSKÝ LIST OTCE BISKUPA K PROHLOUBENÍ EUCHARISTICKÉ ÚCTY

Milé sestry, milí bratři,

minulý týden bylo slavnostně zakončeno Desetiletí duchovní obnovy, s nímž už od ledna souzní začátek tříleté přípravy na jubilejní rok 2000, vyhlášené papežem Janem Pavlem II. v listu Tertio millennio adveniente.

Právě v letošním roce, věnovaném Ježíši Kristu, Pánu dějin, bych si přál aktualizovat jedno z rozhodnutí první brněnské synody konané za předsednictví mého předchůdce, biskupa Pavla Huyna, v roce 1909. Tehdy byla – počínaje rokem 1910 – stanovena štafeta adoračních dnů před vystavenou Nejsvětější svátostí ve všech farnostech naší diecéze. Každé farnosti tak náležel jeden den v roce, v němž byla v kostele vystavena Nejsvětější svátost, a lidé měli možnost společné nebo soukromé adorace.

V některých farnostech se adorace před Nejsvětější svátostí udržela doposud, v jiných během času zanikla. V tomto roce Ježíše Krista chci, aby po menších úpravách byla tato tradice brněnské diecéze znovu zavedena a aby se prohloubila úcta k eucharistii a radostné vědomí Boží blízkosti.

Eucharistie znamená díkůvzdání Bohu za stvoření, za vykoupení a za posvěcení. Ustanovil ji Pán Ježíš jako záruku své lásky a své přítomnosti uprostřed nás a jako památku své smrti a svého vzkříšení. Eucharistie znamená pouto bratrské lásky. Je zárukou jednoty jeho tajemného těla – církve. V eucharistii s námi Ježíš Kristus zůstává trvale s tělem, krví, duší a božstvím. Jeho přítomnost v ní je pravá a skutečná, je to přítomnost reálná, ne zdánlivá, ale je to přítomnost svátostná, nikoliv fyzická.

Jestliže Kristus ustanovil tuto svátost jako pokrm, neznamená to, že máme menší povinnost ji uctívat. Náleží jí taková úcta, jaká náleží Bohu.

Proč vlastně uchováváme eucharistii?

Prvním a původním cílem uchovávání eucharistie je udělení viatika, tedy pokrmu na cestu umírajícím. Druhotné cíle jsou podávání svatého přijímání mimo mši svatou, a také – a o to v tuto chvíli jde – uctívání Nejsvětější svátosti. Zdrojem této úcty je mše svatá a k ní tato úcta zase přivádí nazpět, protože nám umožňuje mši svatou účinněji slavit i prožívat.

Jsme svědky, že úsilí papežů začátku tohoto století, Lva XIII. a Pia X., vydává své plody. Dnes je pro nás celkem běžné, že přijímáme eucharistii často – ale to samo o sobě nestačí. Přijímání svátosti musí být doprovázeno vnitřním životem – kontemplací, v níž zveme Pána, aby byl naším stálým společníkem. To je způsob, jak umožnit, aby milost, kterou jsme přijali ve svátostech, utvářela celé naše nitro, naše myšlenky, city, vůli, paměť. Eucharistická kontemplace je cesta, kterou se přechází od přijetí Krista ve mši svaté k následování Krista v našem životě.

Tento způsob křesťanského života není určen jen zasvěceným osobám, ale všem. Máme přijmout Krista ve své mysli a stále na něj s láskou pamatovat. Vzpomínka na Ježíše má být naší radostí a silou. Otvíráme se tím Bohu a zveme ho, aby se usadil v naší duši a učinil ji

svým chrámem. V tom je nesmírný duchovní potenciál. Eucharistické kontemplaci nemusí překážet ani vyprahlost, kterou někdy zakoušíme. Stačí jen, abychom se vystavili paprskům Ducha. Je samozřejmé, že potřebujeme určitý čas „dívání se na Ježíše“ a že to vyžaduje pěstování takových vnitřních postojů, skrze které znovu objevíme láskyplný a milosrdný pohled, kterým se na nás Bůh dívá a přijímá nás za své děti.

Eucharistická zbožnost se na Západě začala rozvíjet po roce 1000 a od té doby nebylo jediného světce, v jehož životě by nebylo možno pozorovat její vliv. S rostoucí uspěchaností naší doby znovu sílí i touha po klidném zastavení u Mistrových nohou po vzoru Marie z Betánie. A je na čase prorazit bludný kruh uspěchanosti, který nás svírá a v němž není místo na ztišení, na zastavení, na kontemplaci, na to, abychom zakusili, že jsme Božími dětmi a zároveň společenstvím církve. Vždyť eucharistie v určitém smyslu pomocí kontemplace tvoří církev!

Když jsme dlouho v tichu a klidu před svátostným Ježíšem, vycítíme, co si od nás přeje. Naše plány ustupují plánům Kristovým, Boží světlo vniká do srdce, uzdravuje ho a formuje. Kontempace je láskyplný pohled na Boha, na prožívání nalezené Pravdy.

Kdysi na poušti na své cestě ke svobodě se měli hady uštknutí Izraelité jen dívat na vyvýšeného bronzového hada, aby byli zachráněni. I my jsme na své cestě ke svobodě uštknutí hady panování, závislosti na majetku, sobectví a smyslnosti, ale když upřeme svůj pohled na Ježíše Krista, kterého Bůh vyvýšil na všech pouštích našeho života, budeme uzdravováni.

Svět dnes zraňuje skrze oči – žijeme ve světě obrazů a tyto obrazy do nás často očkují antievangelium. Když se s vírou díváme na Ježíše, přichází skrze tento vizuální kontakt uzdravení. Uzdravení fantazie, paměti, rozumu i srdce. Jeho pohled je pohledem Boží lásky – a ten není vůči nám nikdy netečný.

V knize Exodus čteme, jak Mojžíšovi, když sestupoval z hory Sinaj, zářila tvář – a on o tom ani nevěděl. I nám se bude rozjasňovat tvář, budeme-li hledět na Pána a přebývat s ním.

Počínaje dnešní nedělí ustanovuji farní eucharistické dny podle zveřejněného rozpisu a vybízím vás, duchovní správce i všechny věřící v brněnské diecézi, abyste využili eucharistický den své farnosti k adoraci a kontemplaci, ve které budete nacházet způsob, jak se v blízkosti Pána Ježíše stát darem, kterým Bůh obdarovává církev, rodinu, farnost, všechny lidi, celou naši zem.

Vyhledávejme blízkost Boha, který stále tvoří, přijímejme všechny příležitosti, které jsou nám nabízeny, abychom mohli setrvat v tichu před eucharistií a v její přítomnosti zakusit velikost a něžnost Boží lásky.

V knize Zjevení Duch i nevěsta volají „Přijď“. Kdo to slyší, ať také zvolá „Přijď“. A kdo žízni, ať přijde...

Věřím, že pochopíte význam dnešní výzvy a tohoto ustanovení, uděláte si i častěji čas ke kontemplaci a skrze tuto modlitbu nově objevíte hodnotu mše svaté a pocítíte velikost svého obdarování.

K tomu vám ze srdce žehnám.

Váš biskup Vojtěch